

مقدمه:

گلوکز یک منبع انرژی و یک سوخت مهم برای بدن است. گلوکز منبع اصلی غذای مغز بوده و میتواند در کبد و ماهیچه ها ذخیره گردد. در طول حاملگی گلوکز از طریق جفت از مادر به جنین انتقال می یابد. مقداری از این گلوکز در جفت ذخیره شده و بعدا برای تامین غذای مغز، قلب، کبد و ماهیچه های جنین در طول زایمان و پس از آن مورد استفاده قرار میگیرد.

تعریف:

هیپوگلیسمی وضعیتی است که در آن مقدار گلوکز بدن (قند خون) از حد طبیعی کمتر است.

عوامل مستعد کننده بیماری:

- نوزادانی که مادر دیابتی دارند
- نوزادان نارس (به علت کمی وزن، نارس بودن کبد و کاهش ذخیره گلوکز)
- تاخیر در رشد جنین داخل رحمی
- عفونت خون

علت اهمیت

تشخیص و درمان زود هنگام:

مغز به گلوکز به عنوان یک منبع اصلی سوخت وابسته است. سطح گلوکز پایین میتواند به توانایی عملکردی مغز آسیب برساند. هیپوگلیسمی شدید و طولانی ممکن است باعث آسیب جدی مغز شود.

چگونه هیپوگلیسمی در نوزاد شناخته میشود؟

با یک تست خون ساده (بادستگاه قند خون یا ارسال نمونه به آزمایشگاه) می توان میزان هیپوگلیسمی را تشخیص داد.

علائم کاهش قند خون در نوزادان:

- لرزش
- چرخش چشمها
- مکیدن ضعیف یا خوب شیر نخوردن
- کاهش یا افزایش تعداد تنفس
- خواب آلودگی، تحریک پذیری
- تشنج
- گریه ضعیف
- بی حالی
- سرد شدن اندامها

هیپوگلیسمی (کاهش قند خون) در نوزادان

بیمارستان امام خمینی (ره) شهریار

واحد آموزشی سلامت

بازنگری: اردیبهشت ۱۴۰۵

منابع:

کتاب مرجع پرستاری مراقبت از نوزادان نلسون.

آدرس سایت بیمارستان جهت دسترسی به مطالب آموزشی بیشتر

اسکن نموده و وارد فایل گروه آموزشی از طریق آدرس سایت

گردید.

نکته: بیشتر موارد افت قند خون گذرا بوده و بعد از درمان مجدداً اتفاق نمی افتد. اگر درمان به صورت کامل انجام شود کاهش قند خون برای نوزاد عارضه خاصی ایجاد نمی کند.

نکته: کنترل دقیق مادران دیابتی می تواند در به حداقل رساندن امکان وقوع کاهش قند خون جنین کمک کند. همچنین تشخیص و نظارت دقیق بر نوزادان در معرض خطر جهت جلوگیری از بروز افت قند خون نوزاد، بهترین تدابیر درمانی است.

آموزش به والدین:

از والدین خواسته می شود که در صورت مشاهده هر یک از علایم هشداردهنده حتماً جهت بررسی بیشتر وضعیت نوزاد به یک درمانگاه و یا مرکز درمانی مراجعه شود چرا که اگر افت قند خون (هیپوگلیسمی) به موقع تشخیص داده نشود و درمان مناسب انجام نشود می تواند باعث بروز تشنج و حتی آسیب مغزی در نوزادان شود.

درمان و مراقبت در نوزادان مبتلا به هیپوگلیسمی:

۱. در بدو تولد، شروع زودرس تغذیه با شیر مادر و تداوم آن در فواصل کوتاه بنا به تقاضای نوزاد از بروز هیپوگلیسمی (کاهش قند خون) در بیشتر موارد پیشگیری می نماید.

۲. در صورتی که بنا به هر دلیلی بر اساس تجویز پزشک، نوزاد نیازمند شیر خشک باشد، برای نوزاد شروع شود.

۳. در صورت عدم بهبود کاهش قند خون با درمان خوراکی، ممکن است از نوزاد رگ گرفته شده و سرم حاوی قند خون به ایشان تزریق گردد.

۴. در فواصل مختلف قند خون نوزاد، توسط پرستار کنترل می شود تا میزان بهبود مشخص شود.

۵. ممکن است برای نوزاد آزمایشات تکمیلی بنا به دستور پزشک درخواست شود تا علت کاهش قند خون مشخص شود.

